

VICENT ALONSO

Vicent Alonso (Godella, 1948) je diplomiral iz filozofije in doktoriral iz katalonščine. Poučuje sodobno katalonsko književnost na Univerzi v Valenciji. Bil je ustanovitelj in glavni urednik književne revija Daina. Bil je ustanovitelj in član uredniškega sveta revije Caràcters, revista d'informació literària, ki se je po letu 1997 preimenovala v Caràcters, revista de llibres (www.uv.es/caracters).

Je avtor različnih pesniških zbirk, med katerimi izstopajo: *Ritmi klepsidre* (Tres i Quatre, València, 1986), *Krogi pogleda* (Bromera, Alzira, 1998), za katero je dobil pesniško nagrado Ausiàs Marc, in *Jazonovi kriki* (Eumo-Café Central, Barcelona, 2002). Izdal je vrsto prevodov v katalonščino (*Baudelaire, Tristan Tzara in Michel de Montaigne*). Piše članke za časopise (*Avui, El País*) in je avtor raznih esejev: *Besede in dnevi* (Bromera, Alzira, 2002). Pred kratkim je izdal dnevnik *Krožna pot* (Bromera, Alzira, 2004), za katerega je 2003 prejel nagrado Mancomunitat de la Ribera Alta 2003). (Več informacij na www.vicentalonso.com).

Beseda

*El agua del tiempo
escurre lentamente en esta oquedad agrietada,
cueva donde se pudren todas las palabras ateridas.*

Octavio Paz

Katera je moja beseda?

Ne omahujem med eno in drugo, kot tisti trmasti pesnik med orlom in soncem, ki išče besedo in se išče. Le najti moram en razlog, ki mi jo bo omogočil povedati iz prav tistega kraja, kjer se rodi orkan tišine: edino zaradi tega bom pozabil stare navade spomina.

Takrat mi bo verjetno vseeno, če skrijem besedo za druge ali če jo na novo napišem, da bi razsvetlil noč ali zamazal tudi najbolj visok sneg.

(Iz zbirke *Jazonovi kriki*, 2002)

Drevo

danes rečem drevo
in lahko gnezdim med listjem
kakor da bi me temno zelena varovala
pred mrzlo puščavo ledu

in če se spomin ujame
bom vedel da je vsak plašč premalo
ker se stopi v ognju dneva

drevo želja
kje je studenec senca naslednjega gozda?

(Iz zbirke *Ritem klepsidre*, 1986)

Alyscamps

Die Dringe singen hör ich so gern

R. M. Rilke

Deževalo je
na prazne grobove
v tisti provansalski pomladi.
S pogledom
na geometrije odsotnih,
smo v tišini
poslušali glas naših mrtvih
in se prestrašili.

Tista beseda,
ki se je prikradla pred druge besede,
je bila zbegana od preteklosti in žalosti.

Pesnik

na preži tišine etra,
besed, ki jih ljudje ne bodo nikoli razumeli.
Tisti, ki se je tako bal pomena, da je ljubil
šepetanje stvari.

Dan za dnem

se vračamo v provansalsko rumenost in sivost,
zaljubljeni v vodo,

reke časa nad praznimi grobovi,
in vpitje živih onemi uživanje
v tej tihi dolini.

(Iz zbirke *Krogi pogleda*, 1998)

Sivina Helsinkov

*En la ciutat on les cases noves creixen cap al cel
de sutge.*

Claes Andersson

Opazujem te skozi avtobusno steklo, med dežjem in mrazom
nenavadnega junija in želel bi vedeti, če boš kdaj napisal
kaj o Helsinkih, če se boš vdal sivini in oknom brez imen
in brez obrazov, ali če boš raje izbral neskončne gozdove
španskega bezga in brez. Sedaj se vzpenjaš po neskonč-
nem stopnišču: stopnico za stopnico si predstavljam tvojo
željo, da bi videl cesarja tam spodaj, v središču trga, zelo
majhnega, kakor da ne bi bil več tako velik, kot pove
njegovo ime in zgodovinske knjige.

Za hip izgineš za soparo na steklu in mislim na verze pesnika,
na ljudi, ki so bolj sami kot kipi, na stare hiše, ki opazujejo
druga drugo, in na nove, ki zrasedo proti sajastemu nebu.
In gledam proti nebu, ki je sajasto, medtem ko dež trmasto
pada na tisoče tlakovcev.

In ko se zopet usedeš na avtobusni sedež, ti povem, da
vedno obstajajo razlogi za ljubezen do nekega mesta in
govorjenje o njem, in želel bi vedeti, če boš kdaj napisal
kaj o Helsinkih. Nič ne rečeš. Glavo imaš na moji rami.
Oči na sajastem nebu.

(Iz zbirke *Jazonovi kriki*, 2002)

Tišina proti tišini

*Der Schweigestoss gegen dich,
die Schweigestöße.*
Paul Celan

Iz lunine praznine,
le udarci tišine proti strahu
velike puščave.

Kateri veter je pokopal
mrtve pod mivko,
ko pa vas vidim, da greste mimo, premagani,
kot tista tavajoča smrt,
brez števila med zlatimi mesti
in zelenimi polji?

Smrtno ranjena
zaradi udarcev tišine proti tišini,
so v bolečini srca pesnikov,
ko rumeno prekriva dneve
in počasi napreduje.

Mrzla je velika puščava sivine, ki vznemirja.

(Iz zbirke *Krogi pogleda*, 1998)

Poletja z murni in litanijami

*Són llaguts o balandres
els pensaments que em llisquen
pel llac de la memòria
de la cremada joventut?*
Joan Vinyoli

Danes si na notarski razpravi izgubil bor, ki je nosil tvoje ime.

In z njim vodnjak, štiri vrtnice in mlako, mavrsko peč, mandelj brez rož in vsa poletja z murni in litanijami. Tiste, ki jih je babica izgovarjala proti gromu, ki je ohromil mirno preživljanje tvojih dni. Tiste, ki so se trmasto vračali na streho opuščenega kurnika, iz katerega se vidi vrste grobov in belino krizantem.

In bojiš se, da boš izgubil tudi spomine, ker se bodo osamosvojili in bodo le še delno povezani s tvojim spominom. Se bodo morda razrasli brez reda ali pa bodo počasi zamrli, ker bodo brez razloga, brez upanja? In ne moreš se pomiriti z dejstvom, da naključje določa tvoje sanje, utrip otroka, ki si bil.

Ostane ti le prošnja za nepotrebne besede. Tiste, ki se bodo uprle času in bodo rešile tvoja poletja z murni in litanijami.

(Iz zbirke *Jazonovi kriki*, 2002)

Dvogovor

*encendré fogueres
amb les velles flames
i espargiré malenconia
sota el pont dels amants.*

Anna Montero

Le nekaj dni po tem boš ponovno občudoval Notre Dame z mostu in pričakoval, da bom videl, kako se ti žge star les v očeh, in bom vedel, da mogoče ne bo ne ognja in ne dežja nad cvetočimi tlakovci in ne mladih in pozabljenih punc, ki tečejo pod vodo, in ne starih knjig, pokritih z izmišljeno samoto milostne besede.

Nato ti bom povedal, da nas beseda obsodi na umiranje, in ti boš privolil in ne bova vedela, kateri molk bi objela, da bi naju rešil, in če se izplača posvetiti en sam trenutek pripovedovanju o najmanjšem veselju ali bolečini, ki sva ju počasi odkrila v globini najinih pogledov.

S takšno radostjo bova skupaj preživela ure, spuščene kot reke brez ovir, brez vsake najmanjše želje, da bi premikala spomine ali si jih izmišljevala, brez želja, da bi potvarjala strasti ali upanja, brez galopiranja odsluženih grbov, užitkov, da bi povedala in izvedela vse skrivnosti.

Sprejmi to mojo domnevo, pusti mi podaljšati to težko ravnotežje med tišinama!

(Iz zbirke *Jazonovi kriki*, 2002)

Po babilonu

La luz también da sombras, pero sombras azules.

Luís Cernuda

Medtem ko jaz prižigam cigareto, ti oblačiš plašč. Spominjava se zadnje sekunde, obraza, ki je napolnil platno, in predse prekrizanih rok, ki zakrivajo ustnice; solza teče iz levega očesa, počí in se izgublja pod licem. Mrzla je ta zimska noč. Počasi hodiva. Povem ti, da mi je všeč Binoche, ko grize bombon in vse spomine, ki jo tlačijo, in moja je ta modra glasba in solza, ki se izgublja pod licem. Povem ti in ti se smeješ.

Medtem hodiva naprej brez hitenja, Gran Via je skoraj prazna. Iščem tvojo roko – bolj mrzla je kot noč – in jo močno stiskam. Zdaj se jaz smejim tvojim spominom brez glasbe, brez solze, brez obrazov. Govoriva med smehom. Ko molčiva, zopet vidim njen obraz, solzo, ki se izgublja, in živo modro vodo in spomin.

Od drevesa do drevesa pogledujeva navzgor in vem, da veš, kako zelo mi je všeč ta zimska noč, ta želja deliti tišino in smeh ali mraz, ki ga nosiva v roki. So škorci pobegnili ali so mogoče tiho, ker jih opazujeva? In veš, da vem, kako zelo ti je všeč počasno sprehajanje, plesanje v glasbi brez modre, brez senc, brez solz.

(Iz zbirke *Jazonovi kriki*, 2002)

Prevedla Aurora Calvet in Darjo Volarič